

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Кафедра «Бізнес-консалтингу та міжнародного туризму»

ЗАТВЕРДЖУЮ

в.о.зав. кафедри, д.е.н., доцент

_____ С.В. Кальченко

«_____» _____ 2019р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»

зі спеціальності 242 «Туризм»

(на основі повної загальносередньої освіти)

факультет економіки та бізнесу

2019 – 2020 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний туризм» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 242«Туризм». – Мелітополь, ТДАТУ ім. Д. Моторного - 12 с.

Розробник: к.е.н., доцент Краснодєд Т.Л.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму

Протокол № __ від «__» _____ 201_ року

в.о.зав. кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму

д.е.н, доцент _____ С.В.Кальченко

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу

Протокол № _____ від «_____» _____ 201__ року

Голова, доц. _____ А.А. Костякова

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 5	Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування» <small>(шифр і назва)</small>	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність: 242 «Туризм»	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		2	3
Тижневе навантаження: Аудиторних занять – 3,5 год. Самостійної роботи студента – 7 год.	Ступінь вищої освіти: «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	20 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	30 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	100 год.
		Форма контролю: екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародний туризм став вагомою складовою сучасного способу життя, невід'ємним складником загальнопланетарних економічних процесів та комунікативної активності людства. Туристична індустрія на сьогодні відіграє винятково важливу роль у економічному розвитку багатьох країн світу, що знаходить своє відображення у кількості туристичних маршрутів та послуг, робочих місць у сфері туризму та суміжних галузях, обсягу валютних надходжень від туризму та витратами на туризм і дозвілля.

Особливої актуальності набуває проблема розвитку й просування українського туристичного продукту на міжнародному туристичному ринку. Для вирішення цього стратегічного завдання потрібні висококваліфіковані кадри, підготовку яких потрібно здійснювати на принципах безперервності та багаторівневості з урахуванням міжнародних стандартів і методик, а також специфіки українського туристичного ринку.

Мета викладання курсу «Міжнародний туризм» - це вивчення в контексті цієї дисципліни міжнародного туризму як суспільного феномену та індустрії, його видів і чинників, що впливають на туристичний рух у всьому світі.

Водночас в межах курсу аналізується індустрія міжнародного ринку та її складові. Викладаються засади та світовий досвід менеджменту і маркетингу міжнародного туризму, описуються поняття та різновиди світового туристичного ринку й механізми його регулювання. Особлива увага приділяється проблемам та перспективам розвитку туристичної індустрії в Україні.

Завданнями вивчення дисципліни «Міжнародний туризм» є теоретична та практична підготовка студентів напряму підготовки «Туризм» з питань:

- ознайомлення з досвідом зарубіжних країн у побудові організаційних структур управління туристичною сферою;
- вивчення діяльності міжнародних туристичних організацій;
- конкретизація підходів до класифікації та сегментування туристичних ринків світу;
- визначення особливостей формування туристичної пропозиції в умовах глобалізації;
- аналіз сучасного стану та перспектив розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії туризму;
- організація статистичного обліку та спеціальних туристичних спостережень;
- формування та уніфікації термінології в сфері міжнародного туризму та інше.

Об'єкт курсу – світовий туристський ринок і механізм, що формує потужну світову туристичну індустрію, в якій приходять у відповідність туристський попит, пропозиція, регулюючі та конкурентні сили.

Предмет курсу - сукупність економічних відносин, пов'язаних з організацією та функціонуванням міжнародних туристичних потоків.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- поняття та статистику міжнародного туризму як системного об'єкта вивчення;
- види і чинники, що впливають на туристичний рух;
- географію туристського попиту;
- специфіку і склад туристської індустрії;
- структуру туристського ринку;
- особливості державного регулювання індустрії туризму.

Студенти повинні вміти:

- досліджувати туристський попит та пропозицію на світовому туристичному ринку;
- аналізувати головні фактори, які формують кон'юнктуру туристського ринку;
- аналізувати сучасні трансформації світової індустрії туризму;
- аналізувати процеси транснаціоналізації та глобалізації в міжнародному туризмі.

Під час вивчення дисципліни студенти мають набути наступних професійних компетенцій:

- вміння виявляти потребу в конкретних видах туристських послуг, що пропонуються відповідним світовим ринком та класифікувати їх;
- готовність орієнтуватися у світовій туристичній індустрії, розрізняти специфіку туристських послуг в залежності від їх географії;
- здатність сегментувати туристичний ринок та швидко реагувати на зміни ринкової кон'юнктури на ринках транспортних перевезень, розміщення і харчування та розваг;
- прагнення до самореалізації, високої мобільності та професійного розвитку в галузі міжнародного туропереїтингу;
- вміння розробити стратегію розвитку підприємства туристичної галузі в Україні, орієнтуючись на тенденції транснаціоналізації та глобалізації в міжнародному туризмі.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ І. МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЯВИЩЕ ТА РИНОК МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Тема 1. МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ ЯК БАГАТОГРАННЕ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЯВИЩЕ

- 1.1. Поняття та історія розвитку туризму
- 1.2. Мотиви подорожей та класифікація туризму. Особливості міжнародного туризму
- 1.3. Соціально-економічна роль міжнародного туризму
- 1.4. Фактори розвитку міжнародного туризму
- 1.5. Витрати міжнародного туризму

Література: [1, 2, 5, 6, 10-12]

Тема 2. МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ

- 2.1. Взаємодія туризму та міжнародної співпраці
- 2.2. Двостороння співпраця у сфері міжнародного туризму
- 2.3. Багатостороння співпраця у сфері міжнародного туризму
- 2.4. Основні міжнародні і регіональні туристичні організації

Література: [5, 7, 10-12]

Тема 3. РИНОК МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

- 3.1. Поняття, особливості та місткість ринку міжнародного туризму
- 3.2. Дослідження та кон'юнктура туристичного ринку
- 3.3. Світовий і регіональні ринки міжнародного туризму
- 3.4. Методи вивчення туристичного попиту
- 3.5. Сегментація попиту на послуги туризму

Література: [2, 5, 14, 15]

МОДУЛЬ II. ЕКОНОМІЧНИЙ ФУНДАМЕНТ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Тема 4. ГЕОГРАФІЯ ТУРИСТИЧНОГО ПОПИТУ

- 4.1. Географічні фактори розвитку міжнародного туризму
- 4.2. Географія світових туристських потоків
- 4.3. Особливості та географія туризму із метою відпочинку і розваг
- 4.4. Спортивний туризм
- 4.5. Діловий туризм

Література: [1, 12, 3-5, 8]

Тема 5. ІНДУСТРІЯ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

- 5.1. Поняття, особливості та структура індустрії міжнародного туризму
- 5.2. Туризм і транспортні системи
- 5.3. Заклади розміщення туристів
- 5.4. Підприємства харчування
- 5.5. Туроператори і турагенти

Література: [3, 4, 6, 8, 9]

Тема 6. ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ

- 6.1. Поняття та сутність туристичних ресурсів
- 6.2. Класифікації туристичних ресурсів
- 6.3. Природно-кліматичні туристичні ресурси
- 6.4. Історико-культурні туристичні ресурси
- 6.5. Соціально-економічні туристичні ресурси

Література: [2, 5, 14, 15]

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк.	лаб.	пр.	СРС	
МОДУЛЬ І. МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЯВИЩЕ ТА РИНОК МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ							
1	лекція	Тема 1. МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ ЯК БАГАТОГРАННЕ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЯВИЩЕ (Ч.1)	2	-	-	-	-
	практика	Тема 1. МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ ЯК БАГАТОГРАННЕ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЯВИЩЕ (Ч.1)	-	-	3	-	3
	самостійна робота	Тема 1. МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ ЯК БАГАТОГРАННЕ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЯВИЩЕ(Ч.1)	-	-	-	8	2
2	лекція	Тема 1. МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ ЯК БАГАТОГРАННЕ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЯВИЩЕ (Ч.2)	2	-	-	-	-
	практика	Тема 1. МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ ЯК БАГАТОГРАННЕ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЯВИЩЕ (Ч.2)	-	-	3	-	3
	самостійна робота	Тема 1. МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ ЯК БАГАТОГРАННЕ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЯВИЩЕ (Ч.2)	-	-	-	8	2
3	лекція	Тема 2. МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ	2	-	-	-	-
	практика	Тема 2. МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ	-	-	3	-	3
	самостійна робота	Тема 2. МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ	-	-	-	8	2
4	лекція	Тема 3. РИНОК МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ (Ч.1)	2	-	-	-	-
	практика	Тема 3. РИНОК МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ(Ч.1)	-	-	3	-	3
	самостійна робота	Тема 3. РИНОК МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ (Ч.1)	-	-	-	8	2
5	лекція	Тема 3. РИНОК МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ (Ч.2)	2	-	-	-	-
	практика	Тема 3. РИНОК МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ (Ч.2)	-	-	3	-	3
	самостійна робота	Тема 3. РИНОК МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ (Ч.2)	-	-	-	8	2
6, 7	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК I	-	-	-	10	-
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовим модулем I	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 – 75 год.			10	-	15	50	35
МОДУЛЬ ІІ. ЕКОНОМІЧНИЙ ФУНДАМЕНТ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ							
8	лекція	Тема 4. ГЕОГРАФІЯ ТУРИСТИЧНОГО ПОПИТУ (Ч.1)	2	-	-	-	-
	практика	Тема 4. ГЕОГРАФІЯ ТУРИСТИЧНОГО ПОПИТУ(Ч.1)	-	-	3	-	3
	самостійна робота	Тема 4. ГЕОГРАФІЯ ТУРИСТИЧНОГО ПОПИТУ(Ч.1)	-	-	-	8	2
9	лекція	Тема 4. ГЕОГРАФІЯ ТУРИСТИЧНОГО ПОПИТУ (Ч.2)	2	-	-	-	-
	практика	Тема 4. ГЕОГРАФІЯ ТУРИСТИЧНОГО	-	-	3	-	3

		ПОПИТУ(Ч.2)					
	самостійна робота	Тема 4. ГЕОГРАФІЯ ТУРИСТИЧНОГО ПОПИТУ(Ч.2)	-	-	-	8	2
10	лекція	Тема 5. ІНДУСТРІЯ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ (Ч.1)	2	-	-	-	-
	практика	Тема 5. ІНДУСТРІЯ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ (Ч.1)	-	-	3	-	3
	самостійна робота	Тема 5. ІНДУСТРІЯ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ (Ч.1)	-	-	-	8	2
11	лекція	Тема 5. ІНДУСТРІЯ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ (Ч.2)	2	-	-	-	-
	практика	Тема 5. ІНДУСТРІЯ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ (Ч.2)	-	-	3	-	3
	самостійна робота	Тема 5. ІНДУСТРІЯ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ (Ч.2)	-	-	-	8	2
12	лекція	Тема 6. ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ	2	-	-	-	-
	практика	Тема 6. ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ	-	-	3	-	3
	самостійна робота	Тема 6. ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ	-	-	-	8	2
13, 14	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК I	-	-	-	10	-
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовим модулем I	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 75 год.			10	-	15	50	35
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни – 150 год.							100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

1. Поняття та історія розвитку туризму
2. Мотиви подорожей та класифікація туризму. Особливості міжнародного туризму
3. Соціально-економічна роль міжнародного туризму
4. Фактори розвитку міжнародного туризму
5. Витрати міжнародного туризму
6. Взаємодія туризму та міжнародної співпраці
7. Двостороння співпраця у сфері міжнародного туризму
8. Багатостороння співпраця у сфері міжнародного туризму
9. Основні міжнародні і регіональні туристичні організації
10. Поняття, особливості та місткість ринку міжнародного туризму
11. Дослідження та кон'юнктура туристичного ринку
12. Світовий і регіональні ринки міжнародного туризму
13. Методи вивчення туристичного попиту
14. Сегментація попиту на послуги туризму

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

1. Географічні фактори розвитку міжнародного туризму
2. Географія світових туристських потоків
3. Особливості та географія туризму із метою відпочинку і розваг
4. Спортивний туризм
5. Діловий туризм
6. Поняття, особливості та структура індустрії міжнародного туризму
7. Туризм і транспортні системи
8. Заклади розміщення туристів
9. Підприємства харчування
10. Туроператори і турагенти
11. Поняття та сутність туристичних ресурсів
12. Класифікації туристичних ресурсів
13. Природно-кліматичні туристичні ресурси
14. Історико-культурні туристичні ресурси
15. Соціально-економічні туристичні ресурси

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Агафонова Л.Г., Агафонова О.Є. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: Ціноутворення, конкуренція, державне регулювання / Навч. посібник. - К., 2002. - 358 с.
2. Байлик С.І., Сегеда І.В. Технологія туристської діяльності, Конспект лекцій, Харків: ХНАМГ, 2007. – 139 с.
3. Долматов Г. М. Международный туристский бизнес: история, реальность и перспективы , Ростов-на-Дону: “Феникс” -2001 (<http://buklib.net>)
4. Дурович А.П. Организация туризма. – СПб.: Питер, 2009. – 320 с.
5. Ильина Е.Н. Туроперейтинг: организация деятельности: Учебник. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 256 с.
6. Квартальнов В.А. Туризм: теория и практика: Избр. труды. – М.: Финансы и статистика, 1998. – 256 с.
7. Квартальнов В.А., Федорченко В.К. Туризм социальный: История и современность: Учебное пособие. – К.: Вища школа, 1989. – 342 с.
8. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. - Чернівці: Книги - XXI, 2003. – 300 с.
9. Лук'янова Л. Г., Дорошенко Т. Т., Мініч І. М. Уніфіковані технології готельних послуг: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Вища школа, 2006. – 236 с.
10. Любіцева О.О. Методика розробки турів. Навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2003. - 104.
11. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг. К.: Альтерпрес, 2002. - 436 с.
12. Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу: Начальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 272 с.

13. Мініч І.М. Навчально-методичний посібник для вивчення дисципліни «Технологія туристської галузі». – К.: КУТЕП, 2006. – 163с.
14. Правик Ю.М. Маркетинг туризму: підручник. – К.: Знання, 2008. – 303с.
15. Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємництва: Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2007. – 344с.
16. Роглев Х.Й. Основи готельного менеджменту: Підручник. – К.: Кондор, 2009. – 408 с.
17. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу. Ніжин: Видавництво Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. - 336 с.
18. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності: Підручник / За ред.. В.Ф Орлова. – К.: Грамота, 2006. – 264 с.: - Бібліограф. 260 с.
19. Устименко Л.М., Афанасьєв І.Ю. Історія туризму: Навч. посібник. – К.: Альтер-прес, 2005. – 320 с.
20. Федорченко В.К., Мініч І.М., Туристський словник-довідник: Навчальний посібник. – К.: Дніпро, 2000. – 160 с.
21. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія, К.: Центр навчальної літератури, 2007. - 312 с.
22. Черных Н.Б. Технология путешествий и организация обслуживания клиентов: Учебное пособие. – М.: Советский спорт, 2002. – 320 с.
23. Чорненька Н.В. Організація туристичної індустрії: Навчальний посібник. - К.: Атіка, 2006. - 264 с.
24. Чудновский А.Д. Туризм и гостиничное хозяйство. – М.: ЮРКНИГА, 2005. - 448 с.

Додаткова

1. Александрова А. Международный туризм. - М.: Аспект-Пресс, 2002. - 470 с.
2. Барчукова Н.С. Международное сотрудничество государств в области туризма. - М.: Международ. отношения, 1986. - 130 с.
3. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреації та рекреаційної географії. - К.: Палітра, 1998. - 130 с.
4. Биржаков М.Б и др. Железнодорожные туры // Туристские фирмы. Вып. 16. - СПб, ОЛБИС, 1998. С. 69-118.
5. Биржаков М.Б и др. Речные круизы // Туристские фирмы. Вып. 11. – СПб. ОЛБИС, 1996, с. 69-83..
6. Биржаков М.Б. и др. Автобусные туры // Туристские фирмы. Вып. 14. – СПб. ОЛБИС, 1997.-С.43-77.
7. Браймер Роберт А. Основы управления в индустрии гостеприимства. - М.: Аспект Пресс, 1995. - 382 с.
8. Бутко И.И., Ситников В.А. Транспортное обслуживание туризма: Учебное пособие (Серия «Туризм и сервис»).- М.: ИКЦ «МарТ, Ростов на Дону Издательский центр 2МарТ», 2006. – 336с.
9. Герасименко В.Г. Основы туристического бизнеса. - Одесса: Черноморье, 1997. - 160с.
10. Гостиничный и туристический бизнес / Под ред. А. Чудновского. М.: Экмос, 2001. - 400 с.

11. Дементьев С. Высокие «классы» океанских лайнеров // Турбизнес. – 2005. - № 5. – С. 63-64.
12. Емельянов Б.В. Экскурсоведение. - М: Советский спорт, 2007. - 216 с.
13. 3 історії вітчизняного туризму: Зб. наук. ст. -- К.: ФПУ, Ін-т туризму, 1997. - 280 с.
14. Зорин И.В., Квартальнов В.А. Энциклопедия туризма: Справочник. -М.: Финансы и статистика, 2003. 368с.
15. Ильина Е.Н. Организация железнодорожных путешествий. – М., 2003.-104с.
16. Ильина Е.Н. Туризм - путешествия. Создание туристической фирмы. Агентский бизнес: Учебник для турист, колледжей и вузов. - М., 1998.-170 с.
17. Ильина Е.Н. Туроперейтинг. Организация деятельности. - М.: ФиС, 2001.- 256 с.
18. Исмаев Д.К. Работа туристической фирмы по организации зарубежных поездок. -М.: ВШТГХ, 1996. - 135 с.
19. Крачило М.П. Основы туризоведения. - К.: Вища шк., 1980. - 110 с.
20. Монтехано Монтанеро. Структура туристического рынка: Уче пособие: Пер. с исп. - Смоленск: Изд-во СГУ, 1997. - 230 с.
21. Николаенко Д. Рекреационная география: Учебное пособие. - М.: Владос, 2001.-288 с.
22. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні / За ред. В.К. Федорченко. - К.: Юрінком Інтер, 2002. - 635 с.
23. Туризм в Україні - 2000 = Tourism in Ukraine - 2000: Стат. бюл. - К.: Держкоммолодьспорттуризму, 2001. - 44 с.

Нормативно-правові акти

1. Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР.
2. Закон України „ Про внесення змін до закону України „Про туризм” від 18.11.2003 р. №1282-IV.
3. Закон України „Про державний кордон України” від 3 квітня 2003 р. N 662-IV.
4. Закон України «Про захист прав споживачів» Із змінами від 17.12.2009.
5. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності»
6. Закон України „Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України” від 3 червня 2004 р. N 1742-IV
7. Закону України «Про порядок ввезення в Україну, митного оформлення й оподаткування особистих речей, товарів та транспортних засобів, що ввозяться громадянами на митну територію України» від 2001 р.
8. ГОСТ Р 50690-2000 «Організація туристської діяльності. Туристські послуги. Загальні вимоги».
9. ГОСТ Р 50644-94 „Туристско-экскурсионное обслуживание. Требования по обеспечению безопасности туристов и экскурсантов”.
10. ГОСТ Р-50681-94 „Туристско-экскурсионное обслуживание. Проектирование туристских услуг”.
11. ГОСТ Р 50690-94 «Туристско-экскурсионное обслуживание. Туристские услуги. Общие требования».

12. ДЕРЖАВНА ПРОГРАМА розвитку туризму на 2002 - 2010 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2002 р. N 583.
13. ДСТУ 4268:2003 „Засоби розміщення”.
14. ІНСТРУКЦІЯ про порядок оформлення ваучера на надання туристичних послуг та його використання. затверджена Наказом Держтурадміністрації України від 06.06.2005, N 50.
15. ЛІЦЕНЗІЙНІ УМОВИ провадження туроператорської та турагентської діяльності, затверджені Наказом Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва та Міністерства культури і туризму України від 11.09.2007 № 111/55

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри БКМТ
4. Сайт кафедри БКМТ <http://feb.tsatu.edu.ua/department/department-of-economics/>
5. Джерела Інтернет